

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . . I ker. Egy hóra. I ker. 50 HLL.
 Negyedévre . . . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
NEKEDŐS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Béke a horvátokkal.

Debreczen, február 4.

Héderváry grófnak azok a tárgyalásai, melyek a horvát kérdés rendezését célozzák, a siker reményével kecsegtetnek. Ez nagyon örvendetes jelenség és nemzeti szempontból igen jelentős. A magyar politikának, amely a nemzeti hegemoniát akarja fentartani, legnagyobb érdeke az, hogy egy kibékített és elégedett Horvátország álljon az oldala mellett. A nemzeti ellenállás korszakának ma is kevésbé méltató eredménye volt a horvátok, ha nem is aktiv, de mindenesetre passzív támogatása és ha akkor Bécsnek sikerült volna a horvátokat vonultatni fel ellenünk, az ellenállás olyan nemzeti veszedelmeket tárt volna fel, amelyek elől mindannyian megretentünk volna.

Egy pillanatra se tévesszük szem elől, hogy Horvátország a Magyarországgal való államjogi kapcsolat immár nyolc évszázados folyama alatt mindig bizonyos állami különállást élvezett és ha a közjogi és történeti irodalom még nem is tisztázta teljességgel az állami különállás terjedelmét és határait, bizonyos, hogy sohasem volt a horvát nép olyan bekebelezett, intranszigenz alkotórésze a magyar politikai nemzetnek, mint például az anyaországban lakó nemzetiségek.

Arról a gondolatról tegyen le tehát egyszer s mindenkorra minden magyar ember, hogy Horvátországot — mint azt

néha hallani — magyar nemzeti országrészként tekintsek. Horvátország magyar birodalmi terület, része a magyar államközösségnek, de mint Deák Ferenc definiálta meg helyesen az 1868. XXX. t.-cikkben, önálló politikai nemzet, amelynek önálló politikai életét nekünk feltétlenül respektálni kell. Elsőben törvényesen vállalt kötelezettségünknek fogva, másodsor saját érdekeink miatt is. Különben nyugodtan állíthatjuk, hogy a magyar politikának, sőt a magyar társadalomnak se volt soha se a célja, hogy Horvátországban — amitől odalenn annyira félnek — magyarosítsa. A mi közünk a magyarsághoz mindössze annyi, hogy a lent élő magyarokat akarjuk magyaroknak megtartani és a horvátoknak se akarjuk megengedni azt, amit ők féltének mi tőlünk: véreink erőszakos elnyomatását.

Egyébként azonban semmi nemzeti aspirációnk sincs Horvátországban és a horvát-szerb etnosz kifejlődését meggátolni, nem magyari politika. A horvát kiegyezést tartalmazó 1868: XXX. t.-cikk köicsönös egyetértséssel meghatározta a két ország egymáshoz való jogviszonyát, ehhez ragaszkodunk és ennek megtartását Horvátországtól is követeljük. Ez az egész. A békének a mi részünkről ez az alapja.

De viszont Horvátország részéről is csak ez lehet az alapja. Horvátország se kívánhat többet, de megkövetelheti, hogy Magyarország meg is adja neki, ami

ebben a kiegyezésben az ő javára megvan. Elismerjük, hogy a vasuti pragmatika felesleges buzgólkodása volt a koalíció kormányának és azzal olyan jogokat akart statuálni, amelyek a gyakorlatban már rég megvoltak. De épp azért, mivel ez a törvény, amely a viszály magva volt, csak formai kijelentése volt egy olyan jogszokásnak, amely az 1868: XXX. törvénycikk ismert nyelvszakasza alapján keletkezett: a horvátok részéről is felesleges buzgalom volt ezt a dolgot a magyar országgyűléssel való szakításra ürügyül felhasználni.

Horvátországban is el kell végre ismerni, hogy Magyarországhoz való tartozás szükséges, hasznos és ami fő, befejezett, megváltozhatatlan tény. A politikanak ebből kell kiindulni és ha van baj és sérelem, úgy legfeljebb arról lehet szó, hogy ez megjavítható. De nem lehet nyomban Nagy-Horvátországról, Gross Oesterreichről, egyszerűen olyan ábrándokról álmodni, amelyek úgy sem valósulhatnak meg és mert a magyar nemzet érdekeivel nem egyeztetheők össze, a magyar nemzeti politika egész ellenállását provokálják vele szemben és azokkal szemben is, akik azt propagálják.

Egyszóval: őszinteség és lojalitás mindkét oldalon. Ami a horvátoké, az adassék meg a horvátoknak, de ami a miénk, ahhoz viszont mi ragaszkodunk.

Egy másfélnapos menyecske levele.

Kedves Idnei!

Ime lásd, betartom híven a fogadást, melyet azon a szép, májusi, holdvilágos estén, a park mélyeséges esőndjében (Istenem, be szép idők is voltak!) egymásnak tettünk, hogy t. i. híven elfogunk referálni mindent, már mint az, aki előbb megy férjhez, ami a menyegzőt követő napokban velünk történik.

Ne irigyelj édes, hogy nekem jutott a szerencse beszámolni élményeimről; sőt én irigyellek téged, hogy neked még megvanak leányálmaid és szinte isten ellen való vétkeknek tartom, hogy kiábrándítsalak. De hiába, az eskü, eskü.

Alig hat hónapja, hogy ez az eskü elhangzott ajkainkról és alig két napja, hogy férjhez mentem, már is kész öregasszony vagyok, annyi mindent tapasztaltam...

Te, aki három hónappal és huszonegy nappal idősebb vagy nálam, valóságos kis csacsi vagy nozzám képest, mert te bohó fejjel azt hiszed, hogy a férfiak olyanok, amelyeknek őket látod, egy kikent, ki fent, szmokingos, fehér plasztónos, vasalt nadrágú, kacskaringós bajszu félistenek. Pedig...

Láttál e már férfit hálóköntösben, bajszkötővel az orra alatt? Ne, ugy-e, hogy

is láttál volna! Özvegy asszony lánya vagy én, mint én, csak hogy míg te egyetlen esemetéje vagy anyukádnak, annak az édesnek, akit majdnem jobban szereted, mint a saját anyámat, mert nincsenek olyan szigorú szeméi és akinek ezerszer c-ókoitatom a jószágok kezét, melyek annyiszor végigsimították az én csitri, kócos, immár vén fejemet, addig nekem két asszony nővérem van, kik ép oly szigorúan erkölcsösök, mint az anyám és kiknek férjei is olyan szertartásosan merevek, talán tanári hivatásuknál fogva, mint ők maguk.

Vajjon ezek is felkötik-e reggelenként a bajszukat, mint az én férjem uram? Hahaha! Agyon kell magam kacagnom, ha ezt a két korrekt gentlemant így elképzelem... De visszatérve kedves nővéreimre, hát míg élek, meg nem tudom nekik bocsátani, hogy engem idejekorán fel nem világosítottak, hogy mi is hát a szent házasság, melynek prologusa csupa misztikus gyertyafény, virágillat, tömjénfüst, orgonaszó, parfum, selyemsuhogás, csipkehulámzás, fehérkezyű, frakk, cilinderek és üdvkivánatok, míg az epilóg... oh, oh, nem jó erről még beszélni se...

De hát fogadásom köt és ezért tud meg, hogy a házasság — a legnagyobb cudarság... igen.

A házasság leleplezése az egész férfinemnek, egy mutatványszám, (ezt a hason-

latot a zsurnaiszta uram kedvéért használok) melyből következtetni lehet a többi ö szes példányokra, melyet az ember érdekel kezd lapozgatni, hogy azten undorral eldobja magától, mert hasábjai telistele vannak banalitással, perverzításal és erőszakossággal. A házasságtól, vagy mondjuk mutatványszámától, a szegény, egy napos, kiábrándult asszony fogalmat szerezhet magának az egész gardáról, melynek a neve férfi, mert azonnal tisztában van vele, hogy csekély eltéréssel mind ilyen, kezdve a koronás főtől, le az utolsó napszámosig.

Emlékezel ugy-e, mennyire irigyeltél az újságíró völgyeméért? Hogy olvastuk lázas szivdobogással tarcáit, köteményeit, melyek mind róiam szóltak és melyekben tünderhez, istennőhöz hasonlított, kihez csak félve, áhitattal mer közeledni, mint az oltár szentségéhez és melyekben csak úgy hemzsegett a lágyan lengedező zefír, a pacsirtadal, a lombok susogása, meg a többi számárság.

No hát mondhatom, szép kis istennő vagyok én... Hogy hazudott az az ember!... Hogy csak félve mer hozzám közelíteni... Hát tudnád!...

De hád mondok el. Vacsora után felvettem a csipkepongyolámot a kék sálalagokkal. (Emlékszel még, mikor fepróbtáltuk mindketten?) Te azt mondtad, olyan mint egy költemény és

A városszabályozás programja.

Hol kezdik a városrendezést?

Debreczen város szabályozási tervét, mint ismeretes, a belügyminiszter jóváhagyta volt. A tervet tárgyalása idején részletesen ismertette a Debreczeni Független Újság is így tudott meg, hogy a szabályrendelet igen nagyarányú változtatásokat eszközöl a város utcáin és közterein.

A szabályrendelet jóváhagyása után a városi tanács egyik ülésén elhatározta, hogy a szabályozási terv keresztülvitelére programot készít. Meghatározott program nélkül ugyanis a városszabályozást megcsinálni lehetetlen pénzügyi okokból. A szabályozás ugyanis új utcavonalak alkotásával, utcák, terak nyitásával jár s nem kell bővebben magyarázni, hogy mindezek óriási összegeket igényelnek, mert a szabályozási vonal által levágott telekreszek és az utbaeső házak értékét a város köteles a tulajdonosoknak megtéríteni. Már most, ha a város minden pontján egyszerre indulna meg a városszabályozás, ez roppant pénzügyi terhelést jelentene a város költségvetését, eltekintve attól, hogy technikailag is kivihetetlen volna a terv.

Ezért szükséges egy programot alkotni, amelynek feladata, hogy megállapítsa, melyik városrészen hány utcára kiterjedőleg kezdődjék meg a városszabályozás, milyen módon és eszközökkel vigye azt keresztül a város.

A szabályozási program megalkotásával az építkezési bizottságot bízták meg. A bizottság azonban mindaddig nem ült össze, amíg a szabályozási terv alapján megrajzolt új térképe a városnak sokszorosítva meg nem jelenik. A térkép elkészítésével, illetőleg sokszorosításával a tanács a mérnöki hivatalt bízza meg s mihelyt a térképek elkészülnek, kiosztják a bizottság tagjai között, akiket ezután ülésre hív össze a polgármester a program megállapítására.

Hogy a szabályozást melyik városrészen kezdik meg, ma még nem tudható, de úgy értesülünk, hogy minden valószínűség szerint a Varga-utcai városrész az, ahol a szabályozás megindul, mivel ez a városrész szorult legúrgözebben a rendezésre.

A városszabályozásra előreláthatólag újabb nagykölcsonst fog felvenni a város,

mert a felhasználható alapok pénzei a legtovábbra sem fedezhetik az előállítandó kiadásokat. Tudvalevő ugyanis, hogy a szabályozás rengeteg telekvételt, házkiadás-titást fog maga után vonni, ami elől kitérni nem lehet de nem is kell, mert a város — tekintve a beltelkek értékének nagy emelkedését — jó befektetéseket fog ezekkel a kényszerű házvételkel eszközölni.

Főispán-változások előtt.

Hieronymi iglói jelöltsége.

Az új bán: Tomasich Miklós.

A mai nap már teljesen szürke, eseménytelen volt. A miniszterelnököt lekötötte a főispáni kar szervezése s erre az időre az új pártalakítás munkája is eltolódik. Ebben az eseménytelenségben egyetlen oázis az iglóiak mozgalma, akik a kereskedelemügyi minisztert óhajtják képviselőjüknek.

Mindezekről távirati értesítéseink az alábbiakban számolnak be:

Az új főispánok.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnöknek most legfőbb gondja az országos berendezés s ennek során a főispáni kar kicserélése. Az alkotmánypárti főispánok lemondását a miniszterelnök egyelőre nem intézi el, míg az alkotmánypárttal folyamatosan levő tárgyalások dűlőre nem jutnak. A függetlenségi főispánok kicserélése fog elsősorban megtörténni. Mindenekelőtt a Justh-párti főispánok üresen hagyott helyeit töltik be, azután a Kossuth-párti főispánok közül mentik fel azokat, akik semmi esetre sem akarnak megmaradni s akik leginkább utjában állanak a szervezkedésnek. A főispánok első csoportját a jövő hét első felében nevezik ki.

Az iglói mandátum.

Budapestről táviratozzák: Ma délután két órakor érkezett Budapestre az iglóiak

száz tagu küldöttsége, hogy Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszternek felajánlja az iglói mandátumot. A küldöttség vonata 1 óra 55 perckor érkezett meg a keleti pályaudvaron. A Perronnon a küldöttséget 80-100 főnyi, nagobbára egyetemi hallgatókból álló közönség várta. Ez a csoport hangos „Abcug! Le vele!” kiáltásokkal fogadta a kocsikból kiszálló küldöttséget, sőt egyik-másik egyetemi hallgató záptojást dobált a küldöttség tagjai közé.

A tüntetésre közbelépett a rendőrség is; hét tüntetőt előlítottak s miután azok igazolták magukat, szabadon bocsájtották őket.

Hieronymi Károly este 6 órakor fogadta az iglóiak száztagu küldöttségét.

Az iglói küldöttség ünnepies fogadtatása a Bristolban történt, ahol jelen voltak: Khuen-Héderváry gr. miniszterelnök, Hazay Samu, Székely Ferenc és Serényi Béla miniszterek is. Hieronymi lelkes felkészítéssel fogadta a küldöttséget. Ha kezébe adják is a mandátumot — ugymond — csak rövid ideig fog élni a bizalommal, mert ez a parlament nem lesz hosszúéletű.

Hieronymi után Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök beszélt s abbéli kívánságának adott kifejezést, hogy bárha az iglói választás után is ilyen jó hangulatban találkozzanak. Ezután Székely Ferenc mondott rövid beszédet, amit e szavakkal fejezett be: „Éljen a demokrácia!” Hieronymi szombatn Iglóra utazik és vasárnap tartja programbeszédét, melyben a miniszter politikai nyilatkozatokat fog tenni.

Az új horvát bán.

Rauch Pál báró, a volt horvát bán, aki tegnap adta be lemondását a királynak, visszaérkezett Budapestre és ma délelőtt elbucuzott Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöktől. Ma délután Rauch visszautazott Zágrábba, ahol holnap bucsuzik el a horvát országos kormány tisztviselői karától.

A félhivatalos Budapesti Tudósító jelenti, hogy a Rauch báró lemondására vonatkozó felterjesztését ma küldték fel öfelsége kabinetirodájába s ezzel egyidőben terjesztették fel Tomasich drnak horvát banná való kinevezését. Tomasich kinevezése után bemutakozás és eskütétel céljából megjele-

hogyan Andor bizonyára egy ódát fog róla írni, melyben össze fog hasonlítani egy a tenger vizéből kiemelkedő najáddal. No bizony, remek egy óda volt. En egész oda lettem tőle. (Mit szólsz ehhez a szójátékhoz?) Meglehető száraz hangon, anélkül, hogy ugyszólván egy tekintetre méltatott volna, odaszólt:

— Mire való ez édes? Hisz ugyis mindjárt lefeksznék.

— Hát nem fogunk teázni? — kérdém én kissé sértődötten.

— Nem kedvesem. A lakodalmi céció, (igy mondta „céció” a gyalázatos) meg az utazás nagyon is kifárasztották. Jobb lesz ha mindjárt lefeksznék.

Lefeksznék! . . . (igy mondta) 6 és én . . . mintha a legtermészetesebb dolog lenne a világon, hogy mi ketten lefeksznék . . .

Szinte megdermedtem. Hát még mikor sans géne vetkezni kezdett, mintha én ott se lettem volna. Levette a kabátját, a mellényét, a . . .

Hideg borzadály futott végig tagjaimon és kezemmel elfödtem szememet, hogy azonnal ne lássak semmit. De kis idő múltán ismét levettem, csupán csak azért, mert kíváncsi voltam, mennyire megy a szemtelensége.

Es most te takard el szemeidet, mert ami most következik, az már csakugyan meghalad minden elképzelhető.

Ott állt valami sajtáságos, megnevezhetetlen ruhadarabban, melynek alsó szegélyeiről két-két fehér szallag nyult le és hu-

zódott utána a földön. (Emlékszel még mikor a természettanban a galandférget tanultuk, micsoda borzalom vett rajtunk erőt?) No hát én nem képzeltem mást, minthogy az uramnak egy galandférgé helyett négy van. Szemeim egy kis időre szinte magnetikusan tapadtak a négy férgre, akarom mondani a szallagra, de aztán önkéntelenül, vagy tán ismét valami ismeretlen erőnek engedve, feljebb emelkedtek. De nem! Ezt már igazán nem kellene leírnom . . .

Tán te is hallottál valamit Darwinról? hogya, hisz mi mindent együtt olvastunk. Abban a pillanatban, ahogy tekintetem ama bizonyos erőnek engedve, felfelé kuszott alakján, ép inget váltott. Inget, én előttem! . . . Tette pedig ezt oly lelki nyugalommal, mintha egész életében egyebet se tett volna, mint hogy nők előtt és pláne a saját neje előtt inget váltson. Ez már a legnagyobb schveking, ugy-e? és amit láttam . . . (Emlékszel-e még arra a költeményre, amelyet a német tanárunk akkora páthosszal citált:

Der Mensch wage nicht zu schauen,
Was die Götter bedecken in Nacht und Grauen.

De hisz Darwinról akartam szólni. Hátha ennek a tudós bácsinak nincs igaza, mikor azt erősíti, hogy az ember, vagy legalább is a férfiember a majomtól származik, akkor én nem vagyok asszony, még pedig a legboldogtalanabb asszony ezen a nyomorult sárgolyóbison. (Ez a „sárgolyóbis” ugyancsak az én utálatos uramnak egy hangzatos mondata.)

Hirtelen elkaptam a szememet a retentő látványról és visszatértem a galandférgekhez. Ezek már akkor végigsiklottak a szőnyegen, hol itt, hol amott tüntek fel, amiből azt következtettem, hogy az uram rendes, lefekvés előtti sétáját végzi.

De óh iszonyat! egyszerre csak megállapodtak előttem és abban a pillanatban úgy hiszem teljesen elvesztettem az eszméletemet, mert különben hogy engedhettem volna meg, hogy az a szörnyeteg feloldozza igazó pongyolám szallagjait és végigsikol-gassa a vállamat, meg a nyakamat és be-céző szavakat intézzen hozzám.

Lehunytam szememet, hogy ne lássak, ne halljak és ne érezsek semmit, de ez önkívületi állapotomban úgy éreztem, hogy a galandférgék nőni, nőni kezdenek, száz meg száz méter hosszúságra, majd átvedlenek utálatos, nyálkás, ragadós kigyókká és körül csavarodnak testemen, mind szorosabban, úgy, hogy a lélekzetem elállt.

Egyszerre csak akaratomon kívül fel-emelkedem a levegőbe és akkor engedtem a lidérc. Nagyon sikoltottam, felnyitottam szememet és ekkor láttam, hogy a rettenetes nyomást az uram karjai okozták, ki szorosan magához ölelte vitt — a pokolba, vagy a menyországba, mit tudom én . . .

E három pontnál leteszem a tollat, mert ami ezután jött, az olyan lényegtelen, hogy szóra sem érdemes.

Isten veled, ölel szerencsétlen és a legnagyobb mértékben felháborodott barátinéd

Jutka.

nik a királynál; az eskütételen Héderváry grófminiszterelnök is jelen lesz.

A honvédelmi miniszter Bécsben.

Hazai Samu honvédelmi miniszter — mint jelentették — néhány napig Bécsben tartózkodik. Az a hír, hogy Hazainak bécsi tartózkodása a legközelebbi ujoncozással van összefüggésben s hogy e tekintetben különös intézkedések vannak tervbe véve, mint a Bud. Tud. illetékes helyről jelenté, nem felel meg a valóságnak.

Rémese egy kooperációról.

A Nap című estilap azt írja tegnapi számában, hogy Tisza István gróf, Andrássy Gyula gróf és Kossuth Ferenc tegnap délután háromnegyed óra hosszat tanácskoztak a Nemzeti Kaszinóban és megállapodtak a jövőben követendő taktikára nézve. E szerint a kormány minden Justh-párti kerületben állít jelöltet, a Kossuth-párti jelöltek azonban csak szinleges ellenjelölteket kapnak, a hivatalos apparátus viszont a Kossuth-párti jelölteknek rendelkezésére fog állani. A választások után a Kossuth-párt részére új munkaprogramot állapítanak meg, melyben nem lesz benne az önálló bank, ki lesznek kapcsolva belőle a katonai kérdések. A megállapodásban az említett forrás szerint az is benne van, hogy a kormányban Kossuth Ferenc is helyet foglal.

A politikai körökben nagyot mosolyogtak ezen a híren s azt mondták, hogy ez a kooperáció lehet Kossuthnak és pártjának az óhajta, de hogy a kormány és Tisza vagy Andrássy teljesítenék ezt az óhajtat, abból semmi sem lesz.

Elfogott pénzhamisítók.

Az ügyészség fogházában.

Az egész vármegyében, sőt a szomszédos vármegyékben is az utóbbi időben feltűnően sok hamis pénz s kiváltképp hamis ötkoronás került forgalomba. Csendőrség, rendőrség hajszoja a pénzhamisítóbándát, de — eddig még — eredmény nélkül. Ebben az eredménytelen hajszában mégis az első eredményt az erdői csendőrség érte el két ügyetlen pénzhamisító elfogásával.

König Miklós erdői (Szatmármegye) földműveshez a multkoriban beállított Floruca Péter, egy többször büntetett csavargó s ajánlatot tett Könignek hamis százkoronások gyártására.

— A hamis pénz gyártásához mindekelőtte törvényes minta szükséges — mondta Floruca — s ezen a címen kicsalt Königtől két darab 100 koronás bankjegyet. Floruca aztán nem is adott magáról élet jelt, mignem König felkereste s követelte a kétszáz koronát. Floruca 200 koronát nem, ellenben egy sereg megbízást adott Könignek a hamispenzgyártáshoz szükséges anyagok beszerzésére, mert most már egészen „komolyan” hozzá lát a pénzhamisításhoz.

König elfogadta a javaslatot s a társaság rövidesen meg is kezdte munkáját, úgy hogy most, mikor az erdői csendőrség elfogta őket, már egész sereg a pénzhamisításhoz szükséges anyagot s mintegy 410 korona hamis pénzt találtak náluk. A csendőrök a két pénzhamisítót bekísérte a szatmári törvényszékre, ahonnan tegnap szállították át őket a debreceni ügyészség fogházába.

340 oldalra terjedő naptárunkat csakis előfizetőink kapják díjtalanul. Hátralékosok pedig tartozásuk kiegyenlítése után. Új előfizetők akkor, ha legalább 3 hónapot befizetnek.

Miért nem mennek férjhez a leányok?

— Válasz S. M.-nek. —

Serao Matild szerint ez a kérdés egy méhkaszhoz hasonlít, melyhez nem szabad nyulni s mégis Ön is, én is hozzá nyulunk. Amennyire azonban sem Ő, sem Ön, úgy én sem fogok erre megfelelni, már azért sem, mert nem akarom még a saját érveimet sem kifejtetni, csupán csak vázlat szerűen oda fogok vetni egy pár szívföltöt s így egy skic-szerű pikurát adok.

Nem a mai nőnevelés az egyedüli hiba, oh nem! Sokkal nagyobb fontosságú okban keresendő a fő hiba és ez az ok tisztán gazdasági szociális ok.

A mai megélhetési viszonyok olyanok, hogy milliók számára lehetetlenné teszi a házasságot, mert kevés ember éri el nőül korbán azt a jövedelmi minimumot, hogy abból polgári értelemben véve egy családot eltartasson. Mire eléri, jól benne van a férfi-években, s biz ilyenkor inkább agglégény marad.

Nem bolondság az, tisztelt S. M., hogy a fejedelmi sarjak már 20—22 éves korukban „beveznek”. Ez volna hygiéniai szempontból is az ideális.

Egy nagyon fontos okot sem szabad figyelmen kívül hagyni és pedig azt, hogy a nők számaránya egész Európában, a Balkánt kivéve, nagyobb a férfiakénál. Csökkenti a számarányt a férfiak kivándorlása, ami szintén gazdasági okokra vezethető vissza. Viszont a számos foglalkozási ág, amely részint lehetetlenné teszi a nőülést, részint megnehezíti, hogy ne említek mást: a cölibátus a katolikus papokat sújtja, a kaució a tisztek számára nehezíti meg a házasságot.

Bébel szerint egy társadalomban a házasságkötések száma, valamint az erkölcsi állapot egyedül annak anyagi alapjától függ.

Evtizedek óta az egész világ a nagy gazdasági válságok korát éli és ezt már megjósolta Kant is.

Hogyné érezné meg ezt az invidium?

Ilyen körülmények között nem csoda ha annyira előtérbe lép az érdekházaság, mert hisz Vespasian császár szerint a pénznek nincs szaga.

Mondom, ez csak néhány szempont. Hányat tudnék még felhozni. Talán Ön is S. M.? De ki nem tudna?

R. P.

Farsang a Svetits-intézetben.

A növendékek mulatsága.

A Svetits-intézet Önképző és Segítőköre saját pénztára javára az intézet nagytermében 1910. február 5-én, szombaton 6-án, vasárnap és 7-én, hétfőn házi hangversenyt rendez. Kezdeté délután 5 órakor. Belépti-díj személyenkint elsőrendű helyre 2 kor., másodrendű helyre 1 kor. Műsora a következő:

1. „A csintalanságnak büntetése a vége”. Jelenet a gyermekszobából. Micka Mihalovits Mici, Lina Belányi Mancsi, Maca Janatka Maca, Giza Fancsovits Irén, Anyuska Orosz Irén, Zsuzsi néni Orosz Ilona.

2. „Furfangos debreceni kofa”. Ének-kettős. Erzsók asszony Rikly Margit, N. urasszony Laczkó Margit.

3. „Királykisasszony”. Tündérajtók. Irénke Friedrich Aranka, Bösike Wolafka Marianne, Tündérr királynő Megyery Kafa, Tündérek Mihalovits Anniko, Rubinstein Erna, Laczkó Annuska, Mórász Magda, Madzsar Lujza, Friedrich Pirokska, Pelcozer Matild, Sére Márta, Rotter Márta, Belányi Magda. Tündérmomok Bernáth Ili és Halász Kató. Udvarhölgyek Mihalovits Mancsi, Füzesséri Irén, Simonyi Erzsik, Vajda Olga. Udvarmester Orosz Irén. Udvari bolond Popovits Juliska. Tánomester Peiser Stefi.

4. „A mai cselédek”, Tréfás énekek.

tős, Háziasszony Szentessy Mariska, Aurora, szobaleány Pávay Boriska.

5. „Éjjel az erdőben”. Szavaltat zenés betétekkel. Meséjét előadja: Illés Anna. Szereplők: Mulatozók az erdei csárdában: Ausch Melánia, Köncöl Sári, Perányi Emma, Strasser Boriska, Wihidka Mariska, Erős Rózsi, Hegyi Gizi, Mínya Mariska, Rikly Margit, Balla Ilona. Dörmök Kornél. Táncoló leányok: Jeney Evelin, Lipovnick Rózsi, Stojkovits Márta. Gnómok: Berzöffy Lola, Erdős Rózsi, Marusinszky Apollonia, Renc Rózsi, Schusztar Teréz, Szűts Magda, Csatlós Lizi, Ksloccsai Zizi, Kanovits Rózsi. Mauk Gizi, Lengyel Irma, Lapath Vilma, Troján Margit, Janatka Vilma, Mariska Magda, Bartha Etel. Cigányok: Fancsovits Jucl, Kozányi Irma, Tikos Magda, Majda Irén, Hegyi Mariska és Gizi, Minnya M., Moskovits Giza, Zádor Etel, Fialka Vilma, Hoffmann Giza. Cigánygyerekek: Fejér Katica. Fényes Jolán, Horváth Irén, Varga Ella, Kozányi Elvira, Mészáros Ella, Németh Olga, Vértessy Eszter. Mezei munkások: Ugyanazok mint a csárdában.

A szélhámos ügyvédjelölt Amerikában.

Levelet irt volt ideáljának.

A fővárosi rendőrség — mit annakidején jelentettük — erélyesen és sokáig nyomozott Mándoky Lajos dr., egy szélhámos ügyvédjelölt után. Az ifju és reményteljes ügyvédjelölt ma már kint van a vízből, illetőleg tul van a vizen. Nagy bátorságban érzi magát, mert Rákosi Mariskának, volt ideáljának, akinek itt Budapesten lovat és fogatet tartott, mert a szép asszony nem szerette a benzines automobilt, egy levelet irt. Hosszu, hat oldalas levelet, amelyben nem irta meg a címét, mert — mint ő maga irta — „elő volt már a hatóságok zaklatásából.”

A levélben hosszasan elmondta, hogy mint jutott ki Amerikába.

— Nem a szokásos uton, Brémán vagy Fiumén át — írja. — Vagyok olyan jasszgyerek, hogy ismerjem a közbiztonsági fogásokat. A kelet felé mentem, Oroszországnak. Itt a hatóságok egygyel tördtek csak: vajjon zsidó vagyok-e, vagy nem.

— Hát zsidó vagyok? Szépen vagyok zsidó, amikor Kohl Medárd a keresztapám, mondtam és kivágtam a keresztlevelem... Ezzel bejutottam Oroszországba, ahol kevés pénzem nagyhamar elfogyott. Moszkvába jöttem, ahol már nem volt egy árva kopekem sem. Mit tegyek, a teramburáját! Meghallottam, hogy a Jewish Colonisation Association, a zsidó gyarmatosítási egyesület keres földönfutókat, akiket letelepíthet Amerika egy nagy lakatlan területére. Jelentkeztem.

— Zsidó ön, — kérdezte tőlem az gazgató.

— No, hát nem vagyok zsidó? — válaszoltam. — Elvesztettem az irásaimat, de láthatják az urak, hogy zsidó vagyok.

— Azt bárki mondhatja, — felelték.

— Én bizonyíthatok — volt büszke válaszom. És bevittem magam egy külön fülkébe és úgy mutatkoztam be az uraknak, ihogy ezeknek nyomban szíjjelfoszlott minden religiómra vonatkozó kételye.

Most megjöttem Amerikába, ahol dolgozni fogok és ha szabad időm lesz, rád is gondolkok, drága Mariskám.

Mariska meghatottan olvasta Lajos levelet és örült neki, hogy a szegény fiu megtartotta a humorát.

Bigliznek Bösörményben.

Kilosztott sortéskereskedő.

A hamiskártyások, sipisták már nemcsak a nagyvárosi kétes hírű mulatókat lepik el, hanem falvakban, egyszerű emberek kisdud helyiségeiben is felütik sátorfájukat. Gyakorlott csalókakkal behálózzák áldozatukat, aki aztán örvendjen, ha ép bőrrel megmenekül a kártya bitangjainak kezéből.

Tegnap, pénteken, Rab Imre hajdubösörményi sortéskereskedő tett feljelentést a kir. ügyészségen hamiskártyások ellen. Rab egyik bösörményi kocsmában időzött s ott összekerült három hamiskártyással, névszerint: Kiss G. Imrével, Tóth Lajossal és Biró Mártonnal. Az ismerkedést barátságos diskurzus követte s a négy ember nemskára félrevonult egyik sarokasztalhoz egy barátságos kártya-pártira.

Rab egy darabig nyert jelentéktelenebb összeget, azután veszíteni kezdett s veszített, veszített, amíg csak birta, sőt még ennél is többet. Rövid idő leforgása alatt a három partner elnyerte Rab Imre nyolcszáz koronáját; ekkor Rab elkeseredetten kölcsönpenzt kért a „szerencsés” nyertesektől. A három sipista ekkor egy üres váltót íratott alá Rabbal, ezután még néhány koronát adtak neki, amit rövidesen ismét elnyertek tőle. Ezután minden további teketória nélkül megragadták Rabot s kipenderítették a kocsmából.

A hamis kártyások ellen a kir. ügyészség megindította az eljárást.

Mulatság.

A mai bál est. Hangos-zajos lesz Debreczenben a mai bál est. Három bál is csalogatja a közönséget ma este. A *Szent-Erzsébet* négyesűt ma rendezi fényesnek ígérkező iholya-bálját a Bika disztermében. A rendezőség kéri a bálon megjelenő urakat és hölgyeket, hogy legalább egy-egy szál iholyát tűzzenek fel. — Ma lesz a postások bálja is a Royal termében s végül a csizmadia-társulat kebelében alakult egylet is ma rendezi farsangi táncmulatságot a Korona termében.

A Polgári asztaltársaság estélye. A „Polgári asztaltársaság” holnap szombaton este tartja meg rendkívül fényesnek ígérkező tánc, kabaré és tombolapestélyét a Dréher-sócesarnok összes helyiségeiben alantí fényes műsorral: 1. Nyitány. Magyar Imre és fia által 2. Dr. Vajda József felolvasást tart. 3. Benedek László monológot ad elő 4. Balla Bertalan szava 5. Payer Margitka monológot mond el. 6. Solyomossy Elek magá jelenete 7. Wilson nővérek táncduettje 8. Gatányi Antal magánjelenete. 9. Mártonfay Györgyné énekszama. 10. Hajnal Arthur énekszama. 11. Szabó Iionka és Istvárfy Miklós kis vígjátékot adnak elő. Műsor után tombola és tánc. Szenczi és a maga nemében páratlan érdekességű lesz a sombola; ugyanis ki lesz sorsolva 1 hordó sör, több üveg pezsgő és bor, egy zsák nullás liszt, egy zsák burgonya és zenkivül kb. 200 különféle értékes tárgy, úgy, hogy pár fillér ellenében majdnem mindenki egy-egy rendkívül értékes tárgyat nyerhet. El ne mulassza tehát senki ezen estélyen való megjelenését. Kezdeté fél 9 órakor. Ismételtén megjegyezzük, miszerint a mai estélyre megérkező nem bocsátattak ki és ezúton hívja meg az Előrség a t. érdeklődő közönséget. Jegyek 1 koronaért válthatók. Aczél Henrik könyvkereskedésében és Nagy Samu dohánytőz-dejében (Városláz épület.)

A Petőfi dalkör estélye. A „Petőfi-dalkör” az „Arany-Bika”-szalonda disztermében február hó 13-án teaséyyel és

tombolajátékkal egyekötött hangversenyt rendez a következő műsorral: 1. Nyi ány. Veres Tóni és fia zenekarával. 2. „Jaj de busan harangoznak” Hites-ytől. Előadja a dalkör. 3. Magyar ábránd. Férfi négyes. Thern Károlytól. Előadja Darvas Béla, Horváth Gyula, Holes János és Szőke István működő tagok. 4. Előadást tart Szánthó József hírlapíró. 5. Népdalok Ziegler Bélától, előadja a dalkör. A műsor után vacsora lesz, melyet a dalkör kebelében alakult hölgybizottság tagjai fognak felszolgálni. Vacsora után a tombolajáték veszi kezdetét, aminek befejezése után a reggelig tartó táncot Veres Tóni és fia zenekara fog játszani. Az estély kezdets pontban 8 órakor. Belépő díj személyenként 2 korona. Minden belépő jegy egy adag sörka és egy csésztea elfogyasztására jogosít. Páholy-jegy 4 korona.

Vidéki tudósítás az üstökösről.

A nemrégén felfedezett 1910 A. nevű üstökös végre látható volt vármegyénkben is. Hajdudorog égboltozatán jelent meg a nevezetes üstökös kedden este. A kies kelyég e szenzációjáról az alábbi tudósítást kaptuk:

Szerkesztő ur, kicsi a falvunk Es mindenek fölött szerény, Előre soha nem tolakszik Az események szinterén. Élő minisztert sohse látunk, Pedig de szomjas rá a nép! A szenzációnk minden évbe! Egy lódíjazás, nem egyéb.

S most mégis, a jó ég kegyébül Nagy esetet sürgönyözök, A jó ég nem tesz különbséget A főváros s Dorog között. Tudom, levelem el nem dobja Mint közlésre érdemtelen, Mert községünknek horizontján Az üstökös ma megjelent.

... Jó színbe volt, bár megviselték Az uti strapák őt előbb; Örül a szíve, — mondta bókka! — Hogy községünk fődjére lép, Sok szépet hallott már felőlünk — S látszott, amit mond, hogy komoly — Hogy kitűnően tud mulatni S hogy a kulturáért bomol.

S mi is fogadtuk, ünnepeltük A vendéget egy éjen át Rangos diadala kapu várta, És lampionos szerenád. Maga mondta, — mig viharedzett Öreg taraokunk durrogott: Sok fehér ruhás lányt evett már De ennyi széphez nem szokott.

Mindenkihez volt szava, nyájas, A báj, tapintat volt maga: Jól megy-e a szintársulatnak S ki annak most a csillaga? „A hivatásom révén, mondta, Konyitok az ilyesmihöz, Hogy végignéznék rajtam: én is Csillag vónék, vagy mi a szösz.”

Az ünnep vége — becszavamra A hajnali órákba telt, S a Rákóczi hangjai mellett Elbucszott az ünnepelt. Az emlék, mit szívébe itt zárt El nem eryésző, örökös, S hogy esztendőre újra eljön — Megigérte az üstökös.

Színház és Művészet

A színház műsora.

SZOMBAT: Sári bíró, vigjáték. O) bérlet. VASÁRNAP: délután *Koldusdiák*, operett. Este. *Piros bugyelláris*, népszimnű. Kiss Mihály vendéglátéka.

Monstre növendékhangverseny.

A zenekonzervatórium első hangversenye.

A P. Nagy Zoltán vezetése alatt álló „Debreczeni Zenekonzervatórium” tegnap, pénteken délután fényes növendékhangverseny keretében debütált a nagyközönség előtt. Habozás nélkül megállapíthatjuk, hogy Debreczenben növendékhangversenynek ilyen nagy és előkelő közönsége, ilyen maradandó, zajos sikere még nem volt. A Bika disztermében 5 órára minden talpalatnyi helyet elfoglalt a közönség s a roppant hőség dacára mindvégig teljes gyönyörűséggel hallgatta a kiváló gonddal összeállított műsor számait, viharos tapsal jutalmazta a bámulatos zenei tudással, technikával brilirozó növendékeket s lelkes ovációkban részesítette P. Nagy Zoltánt, a zenekonzervatórium igazgató-tanárát. Tisztelői és tanítványai hatalmas babérkoszorúval lepték meg P. Nagy Zoltánt, aki már 12 évi zenetanársága alatt is Debreczen intelligens, zeneértő közönségének osztatlan szeretetét, becsülését érdemelte ki s az eddig kifejtett kulturumunkáját most zenekonzervatóriumának megnyitásával tetőzte be.

A hangverseny-debütó ünnepi megnyitó-beszéddel kezdődött. Fűredy F. Gusztáv, a zenekonzervatórium tanára rövid, lelkes, emelkedett hangú beszédben méltatta P. Nagy Zoltán vállalkozását, a zenekonzervatórium céljait és berendezkedését. A tetszéssel fogadott beszéd után az intézet negyven-tágu zenekara foglalta el az emelvényt s Mozart „Don Juan”-nyitányával valóságai elragadták a közönséget. Egy 40 tagot számláló intézeti, fegyelmertt zenekar: mennyi meddő tervezgetés és nem létesült alakulás megtévesztés! Debreczenben! A szünni nem akaró taps csöndesedéttével hét bájos urleány: Burger Erzsike, Dávid Kata, Harsányi Jolán, Matolay Irén, Popper Anna, S. Szabó Emma és Weszprémy Ilona Walter Rosen „Ha az Isten...” kezdetű műdalát énekeltek teljes zenekari kísérettel. Megérdemelt sikerben volt részük. Szűcs Gergely Viotti a-moll koncertjének elsőtelét adta elő olyan tökéletes, élvezetes hegedűjátékkal, hogy a tomboló tapsnak engedve: ráadásul kellett megtölni műsoraszámát. A zongorakíséretet László Sándor látta el gondos játékkal. Mozart D-dur sonátáját és a fugát Novák Eila és Cs. M. Mariska játszották négy késsre két zongorán hivatott művésznőknek is dicsőségére való technikai képzettséggel.

A növendékhangversenynek kimagasló pontja nyitotta meg a hangverseny második részét: az intézet 154 tagú női énekkara teljes zenekari kísérettel adta elő Huber fohászatát. A hatalmas műhöz méltó volt ennek az imponáns karnak az előadása és a siker, amiben részük volt a szerzett művészi élvezetért.

Egy művészi négykezes következett ezután: Beethoven G-dur koncertjét adták elő két zongorán S. Szabó Emma és Boros Annuska. Kiforrott, kész művészi játékukat szünni nem akaró taps jutalmazta. Rode VII. hegedűkoncertjéből az I. tetelt játszotta Lafrankó Gyula, aki ezzel a fellépésével is bizonyosságát adta kvalitásának. A zongorakíséretet e számmal Kulin Mancilátta el diskret simulékonyssággal. A fényes sikerű hangversenyt pompás szám zárta be: Grész Elza énekelte a Faust-opera gyönyörű Siebel-áriáját tisztán csengő és művészién iskolázott hangon. A közönség valóságos tombolt ezen szám után, úgy hogy Grész Elzának még egy ráadás-darabot kellett énekelni: Kerner tanár egy bájos dalával kedveskedett a közönségnek. Az énekhez a zongora kíséretet maga Kerner tanár szolgáltatta.

A zenekar megnyitó számát Láng Zs. tanár, az énekkar zárószámát pedig Kerne-

József tanár vezényelte, akiket zajosan ünnepezték a közönség.
A fényes sikerű növendékhangverseny 7 óra után ért véget.

A Piros bugyelláris. (A színházi iroda jelentése) Va árnapi kerül színre a régen nem adott népszínmű, a „Piros bugyelláris”. Az előadásnak nagy jelentőséget nyújt. A kiváló nagy művész, aki az egész ország közönségének volt ideig-ideig kedvence, tudvalevően visszavonul a színpadtól, előbb azonban elbucoszik mindazon színpadoktól, ahol művészetével sikerrel aratott. A debreceni közönség még jól emlékszik szakra a pompás alakításokra, a melyek Kiss Mihálynak országos dicsőséget szereztek. Tisztelet és barátai nagy ovációval kívánják fogadni a huzuzó színművészt.

Iványf Jenő vendéglátóka. Iványf Jenő a Nemzeti Színház kiváló művésze a jövő héten kezdi meg három estére terjedő vendéglátókat a debreceni színházban. Színe kerül a *Velencei kalmár*, *Tartuff* és *Cedipus*. Az előadásra jegyek előre válthatók.

Egy száműzött herceg munkás-zubbonyban.

A bánya halottja.

Az élet nagy regényének egy szomorú fejezete ért befejezéshez a napokban. Messze az újvilágban meghalt egy kézzubbonos bányamunkás s a mikor már kihült összeszűzött teste: akkor hullott le a lepel egy nem sejtett tragédiáról: a munkás-zubbony egy örmény herceg tetemét fedte. A különös esetről Newyorkból a következő híradást kaptuk:

A napokban szerencsétlenség történt az egyik matizoni célibányásznál. Az izzón folyó érc a lávasatornából kiömlött s halálra égetett egy munkást. A hatóság és bányai igazgatóság megállapították a szokásos vizsgálatot s megállapították, hogy bűncselekmény nem forog fenn, a szerencsétlen munkás saját vigyázatlanságának lett az áldozata.

Még a vizsgálat napján este érdekes fordulat állott be a szerencsétlenség ügyében. A munkás tetemét ravatalra helyezték a bánya halottasházában s itt egy *Pagasdar* nevű örmény munkás a halottban egy száműzött örmény herceg a *cegre ismert*, aki tábornok volt a hadseregben s *P gasdar*, mint katonaviselt ember, innen ismert.

A titokzatos halottat a bányatemetőben temették el; temetése: munkás-temetés volt.

HIREK

Üzenet a tavaszról.

Tegnap üzenetet kaptunk a tavaszról. Verőfényes, napsugaras üzenetet, mintha csak májusi nap csókolt volna a várost. Teli tudóval szívuk magunkba ezt az üzenetet, mintha helyet kínálánk a messze kelet felé kopogtató tavasznak s betessékelnénk a hűvös falak közé.

Pedig a tavasz nem üzent, csak kacérkodott velünk. Csókot hintett a távolból s aztán hátat fordít s itt hágy bennünket a havas, hideg, zuzmarás februárban. Legalább *Meteor* így jósoja.

Jósiata szerint februárius havának változási napjai 7, 9, 12, 13, 15, 23, 26 és 28-ai esnek. Legerősebb hatásuk 7, 13, 23 és 26-ikiak, amelyek közül a 7-ényhe; a 13. havas, hideg; a 23. száraz hideg; a 26. szeles, esetleg viharos hideg jelleggel. Amiből az látszik, hogy februárius havát a bolygók befolyása még erősen a hideg jelleg felé tojja.

— **Az új koronaügysz.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király a magyar igazságügyminiszter elterjesztésére *Pongrácz Jenő* kuriai bírót koronaügyszésszé neveze ki.

— **Debreczen a múlt hóban.** Debreczen város közigazgatási bizottsága holnap délután tartja meg szokásos ülését. Az ülésen Debreczen múlt havi közigazgatási állapotáról számolnak be a szakreferensek.

— **A szerb kereskedelmi szerződés.** Bécsből táviratozzak, hogy *Milovanovic* szerb külügyminiszter ma egy óra hosszáig tanácskozott *Aehrenthal* gróf közös külügyminiszterrel. A tanácskozásnak a szerb kereskedelmi szerződés volt a tárgya. A két külügyminiszter megállapította, hogy a kereskedelmi szerződés megkötése a magyar parlamenti viszonyok tisztázásától függ.

— **A ref. iskolaszék ülése.** A ref. egyház iskolaszéke tegnap, pénteken délután 4 órai kezdettel ülést tartott az egyház tanácsstermében. Az ülés napirendje előtt *Jeney Miklós* előadó betérjlesztette az ismétlődő kötelesek statisztikáját. Ezután a napirend tárgyalása következett. A presbitérium az iskolaszék figyelmebe ajánlotta a „Néptanítók közlönyé”-t, amire az iskolaszék viszont az igazgatást figyelmeztetve hívja föl. Ezután *Szele György* iskolaszéki elnök betérjlesztette a tanítók és tanítónők állami segélyezéséről szóló kimutatást; majd néhány apróbb ügy tárgyalása után az ülés 6 órakor véget ért.

— **Peary ellentengernagy lesz.** Washingtonból táviratozzak: A szenatusban Hale javaslatot nyújtott be, hogy *Peary* sarkkutatónak ellentengernagy rangot adjanak.

— **A balmazújvárosi inségeseknek.** Az alispáni hivatalhoz ma d. e. újabb adományok érkeztek a balmazújvárosi inségeseknek. Amíg Debreczen társadalmi tehetségéhez mérten adakozik a sorsüldözötteknek, addig a vármegye közönsége nagyon kevés részvétet tanúsít az inségekkel szemben. Így *Sághy Ferenc* H. Szoboszlóval 5 koronát küldött. Dabrcenből dr. *Engel Ignác* 10 kor., *Kovács Gábor* 2 z-ák buzát adományozott az inségeseknek.

— **Református tanítók a Csokonai-körben.** A református tanítótestület szép j-let adta a művelődés iránti érzékének. Minden a napokban nagyobb szímmel taggal lépett be a Csokonai-körbe. A tanítótestület elnöke, *Kerékgyártó József* mutatta be a Csokonai kör aláírási ívét és az ő buzított te szőlítésére egyszerre 12 tanító és tanítónő jelentkezett a kör új tagjaul. A más testületeknek, sőt más társadalmi osztályoknak is dicséretes példát nyújtó tanítók névsora a következő: *Hatvani József*, *Dávid Mihály*, *Dávid Sándor*, *Láposy Erzsébet*, *Mocsári László*, *Nagy Ida*, *Nagy Julia*, *Simon Isván*, *Szabó István*, *Szombathy Mária*, *Telky Róza*, *Törőri Jenő* és *Kerékgyártó József*. Megjegyzendő, hogy a református tanítótestületből már eddig is több tagja volt a Csokonai-körnek.

— **Tífuszjárvány a fővárosban.** Budapestről táviratozzak: A fővárosban a kiütéses tífusz néhány hete járványszerűleg lépett fel. Az elmúlt éjjel három újabb megbetegedés történt, de nem mulik el nap anélkül, hogy 2--3 megbetegedés elő ne fordulna. Az előjáróság a szükséges óvintézkedéseket megtette a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

— **Egy vidéki pénztintézet tőkeemelése.** A Bihar megyei pénztintézet egyik legelőkelőbb és legtekintélyesebb bankintézete a Bihar Körösvölgyi Takarékpénztár. A részvénytársaság legutóbbi közgyűlésén a tőkefelemelésre vonatkozó indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadták el a részvényesek. 300.000 koronáról 500.000 koronára szaporod-

dik fel most a Bihar Körösvölgyi Takarékpénztár alapítókéje s a vonatkozó részvényjegyzések már elérték ezt az összeget.

— **A református árvák.** A debreceni református egyház árvagyűlési bizottsága február hó 7-én délután 4 órakor, az egyház tanácsstermében ülést tart. Tárgyak: folyó ügyek.

— **A zenekonzervatoriumban** a február hóban kezdődő 2-ik felevi beiratások az újonnan jelentkező tanulók számára megkezdődtek. Tanszakok: ének, hegedű, zongora. Társdíj kezdőknek 8 haladóknak 10 korona havonként. Beiratás díj 5 korona. Hivatalos órák d. e. 11-1., d. u. 5-6. óráig. (Piac-u. 26. emelet.) A múlt évi értesítő díjtalanul kapható *P. Nagy Zoltán* igazgatónál.

— **Anyagilkos leány.** Nagybányáról jelentik: Fernereg községben a múlt éjjel *Kocsis Mihály* kohófelügyelő feleségét becsúrá is módon meggyilkolva találták. Az áldozat nyakat, a fűtőcsereket és karjain az összes ereket átvágták. A férj a kohóban teljesített a gyilkosság éjjelén szolgálatot és reggel 16 éves *Vilma* leánya vette észre anyja meggyilkolását. A csendőrség a titokzatos gyilkosságban erélyes nyomozást indított, aminek eredménye az lett, hogy a meggyilkolt leányt letartóztatták. A leány zavaros magaviseletén kívül nyomós okok merültek fel a leány ellen. A gyilkosságot ugyanis borotvával követték el és a leány kezén is több friss borotvavágás van, amit valószínűleg dulakodás közben ejtett magán, de amelyeknek eredetéről a leány nem tud számot adni. Megtalálták továbbá a leány félig elvégzett szoknyáját a kemencébe dugva, amelyen vérvonások láthatók. Az ártatlan külsejű leányt beszállították a nagybányai járásbíró-ság fogházába. A gyilkosság hatterében, mir szerint sötét bűn rejlik, mely az anyát és leányát vetélytársakká tette és emiatt örökös civódás volt közöttük. A csendőrség most abban az irányban nyomoz, vajjon a leánynak nem voltak-e a gyilkosság elkövetésében bűntársai.

— **A debreceni munkás-gimnázium** a hó 5-én, szombaton este 8 órakor, az ipartestület dísztermében irodalmi előadást tart, melynek tárgya: *Zrinyi* a költő, 30 vetített képpel. Belépti-díj nincs. — A füzet ára 10 fillér.

— **Két festmény.** *Varga József* Piacutcai butorkereskedőnek nagy kirakataiban két pompás életnagyságu olajfestmény van kiállva *Letzter József* műterméből. A festmények *Rosinger Lajos* birtokost és elhunyt nejét ábrázolják életnagyságban, finom kidolgozásban. Utóbbi egy régi kis kép után készült és teljes összhangban van a természet után festett férfi képpel. A festmények az esti órákban sok nézője akad.

— **Kinevezés.** A szatmárnémeti kir. törvényszék elnöke *Bordan Karoly* debreceni kir. törvényszéki napibéres szolgát a színérváraljai kir. járásbíró-sághoz harmadosztályú hivatalosolgá-vá nevezte ki.

— **Összeesett az utcán.** *Szathmáry Miklós* 12 éves fiú, tegnap délután Bószörmenyből bejött Debreczenbe. A városba tartott, de a Hunyadi-utca elején rosszul lett s összeesett. A mentők beszállították a kórházba.

— **Zenészeink Nyíregyházán.** Debreczen három legjobb cigánybandája ország-szerte híres muzsikájáról. A bandavezetők egymásután kapják a meghívásokat előkező fővárosi és vidéki kávéházulajdonosoktól vendégszereplésre. Cigányaink azonban sokkal debreceniebbek, semhogy mézes kenyérral is át lehetne őket csalni valamelyik magyar folyón. Megelőlegesnek azzal is, ha csak a környéken hódítanak muzsikájukkal s ha *Fedák Sári* debreceni cigányokat hívott volna meg londoni színházába: bizonyára kosarat kapott volna. A közeli Nyíregyházának sikerül bandáinkat néhanapján átrándítani egy-egy estére. Így a nyíregyházi *Uri-Kaszinó* keddi fényes estélyen a Magyar banda szolgáltatta a talp alá valót; tegnap pedig *Rácz*

Bálruhás és jelmez

felvételeket **BURG IZSO** tényképész legszelbben készít. — Öltözőhelyiség is áll rendelkezésre **Műterem Kossuth-utca 24. sz.**

Károly és fiai bandája vendégszerepelt a nyíregyházi Pannónia kávéházban.

— **Hangverseny.** A Nőth zeneiskola középosztályú és a budapesti zenekonzervatóriumi tanfolyam növendékei haladásának bemutatása végett február hó 19-én este 8 órakor a Royal-szálló disztermében a modern zeneszerzők műveiből összeállított műsorral hangversenyt rendez. melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az Igazgatóság. A megnyitót Nőth tanár által szerzett cimbalom koncert képezi; 12 szóló szám lesz és a műsort a növendékek zenekara indulóval végzi. Műsoron szerepelnek: Mauk Milike, Martsik Böske, Rónai Marcsa, Balogh Berta, Kaiser Edith, Keresztesi Piroska, Princz Annus, Márkus Károly, Magyar Endre, Rác Imre, Szemerédy Béla, Mauk Géza, Mészáros Rác János és Fülöp László. Csakis az intézeti növendékek fognak a hangversenyen szerepelni. Belépti-díj nincs.

— **A trónörökös pétervári látogatása.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Azt a néhány nap óta kolportált hírt, hogy *Ferencz Ferdinánd* trónörökös látogatást tesz Pétervárott, minden oldalról megerősítik. A trónörökös pétervári látogatását fontos diplomáciai látogatások fogják megelőzni.

— **Mikor a pezsgő a jégen hül . . .** című, keddi számunkban közölt hírnk helyreigazításra szorul, amennyiben a hírnkben említett Weisz Márkus kávé még e hír megjelenésekor nem is volt tulajdonosa az új „Remény” kávéháznak.

— **Útcai szoba elegánsan burokozva** gázvilágítással a Plac utcán kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Tolvaj mulatótárs. A kir. törvény szerk. tegnap, pénteken Hoffmann József táblabíró elnöklésével főtárgyalásokat tartott, ez alkalommal került tárgyalásra Cs. Nagy Sándor és társa lopási ügye. A múlt év november 2-án Szabó Imre a debreceni „Vörös ökr” nevű kocsmában mulatott s ez alkalommal a mellette ülő Cs. Nagy Sándor Szabó zsebéből észrevétlenül kivette a tárcáját, melyben 320 korona volt. A pénzt a tárcából hirtelen kicsempészte s a tárcát visszatette a Szabó zsebébe. Szabó a lopást csak a lakásán vette észre, nyomban feljelentést tett s a tolvajt sikerült leleplezni Cs. Nagy személyében, kinek a lakásán 156 koronát meg is találtak. Cs. Nagy Sándor azt vallotta a tegnapi tárgyaláson, hogy ő egy társával kijött a kocsmából. Szabó a tárcáját az uton elejtette s abból iratok estek a földre. Ő az iratokat felvette, a pénzt pedig ott hagyta a földön (?) ezután társával Nagy Imrével ő még elment tovább mulatni. A kir. törvényszék nem adott hitelt ennek a mesének. Cs. Nagy Sándort 4 havi fozházra, társát Nagy Imrét pedig orgazdaságért 8 napi fozházra ítélte.

— **Gázömlés.** Csizsár Lajos gázgyári munkás, tegnap délután a Hatvan-utca 11. számú házban a gázvezetéket javította. Munkájában gázömlés történt, amitől Csizsár elalélt. Elő telefonáltak a mentőket, de mire a mentők megérkeztek, Csizsár már magához tért s folytatta munkáját.

— **A nap halottai.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Varga Sándor ref. 8 hónapos, Goldstein Gyula izr. 74 éves, özv. Balla Gergelyné Kalánszki Mária róm. kath. 94 éves, Kertész Ferenc izr. 25 napos, Kovács Péter ref. 82 éves, Mezei István ref. 78 éves, Marschalkó Jánosné Csáti Juliánna ref. 33 éves, Pongó Lajos ref. 78 éves, Szolnoki István ref. 23 éves, Katona Anna ref. 11 hónapos, Czirják Ferencné Iván Zsuzsanna ref. 43 éves, Gáli Sándor ref. 10 éves, Iványi Juliánna ref. 8 hónapos, Kiss Lajos ref. 1 hónapos.

— **A Néptakarékpenztár** mint szövetkezet **Plac-utca 75. sz. a.** életbiztosítással kapcsolatos hosszú lejáratu könnyen visszafizethető kölcsönöket nyújt.

— **Gumi különlegességek** Györfy Testvéreknél Plac-u. 80.

— **Stern József és Testvére** kefégyár r. t. városi raktára az építkezés útjában állt a főüzsdével szemben épült ideiglenes helyiségben található.

Telefon :
435
sz. á. m.

Központi Cipő- és Kalap-áruházban

DEBRECZEN, Dréher mellett

költözködés miatt

a raktáron levő összes

czipők, kalapok és fehérneműek

gyári árban adatnak el.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS
GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

*szel. gyomor, vesese, hólyag és
bélbántalmaknál aala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és
csemege kereskedésében Debreczen,
Kossuth-utca

Mez! Cement! Gipsz!

Körösvölgyi darabos meszet,
Pihent oltott meszet,
Elszigetelő és papír fedéllemezet,
Portland és Román cementet,
MENYEZET, NÁDFONATOT,
Stukator és Albaster gipszet,
VAKOLATI KÓPORT

és minden más építkezési anyagot leg-
előnyösebb ár és feltételek mellett szállít

KUPFER JENŐ

Főüzlet : Iroda és Raktár :
Petőfi-tér 6. szám. Bethlen-utca 23. sz.
Egész kocszi rakományál nagyobb
árengedmény!

Tessék ajánlatot kérni!

Megnyilt!

Helyi és vidéki telefon : 740. sz.

Megnyilt!

FRIED és LÖWENHEIM

fűszer és csemege nagyraktára

megnyilt.

Ezton is bátorodunk tudatni a nagyérdemű fűszerbevásárló közönséget, hogy **Piacz-utca 72. szám alatt** egy teljesen új fűszer és csemege kereskedést létesítettünk, melyet dusan felszerelve megnyitottunk. Pontos és szolid kiszolgálás lesz a főcélunk, a mi által nagybecsű megelégedésüket kiérdemelnél reméljük.

Szíves pártfogást kérve, kiváló tisztelettel

Fried és Löwenheim

fűszer és csemege kereskedők.

Első debreczeni sajtolt gabona élesztő gyár.

Van szerencsém az érdeklőt tisztelt kereskedő urakat értesíteni, hogy élesztő gyáramat „Első debreczeni sajtolt gabona élesztő gyár” cég alatt megnyitottam, hol legújabb szerkezetű gép-immel mindennemű élesztőt gyártok és képes vagyok úgy **minőség** mint ár tekintetében a versenyt bármely hazai gyártmánnyal felvenni.

A pontos és jó kiszolgálás lesz legfőbb célom. Szíves támogatásukat kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

HONIGEMIL

az „Első debreczeni gabona sajtolt gyár” tulajdonosa.

Első debreczeni sajtolt gabona élesztő gyár.

VÁR-UTCZA 7

TELEFON 443.

Magyar 2-szeri díjazás.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Szakácsnő kis háztartáshoz, kocsisok és munkások felvételnek. Teleki-utca 100.

Adás-vétel.

Komoki faj boralmat kiváló jó minőségűek tavalyi termés, hordó számra eladom Dr. Weisz Bernát Piac utca 30.

Új rendszerű női férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam szükségletét női divat cikkeiben, női kabátok, férfi öltönyök, felöltők, mindennemű váznak és csavaszoknak, saját készítésű eloth és Cashmir paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Tócsa-kert I. járás 18. sz. alatti két lakással és szükséges mellékhelyiségekkel felszerelt egy hold területű beltelek eladó vagy haszonbérbe kádó. Értekezhetni lehet dr. Tervey Tamás ügyvéddel, Piac-u. 73. sz.

Czfpók költözködés miatt rendkívül olcsón kaphatók a Központi Czfpó árúházban Dreher mellett.

Egy közepennyiségű Wertheim-szekrény jótányosan eladó. Értekezhetni Iskola-utca 2. szám alatt.

Lakás.

Egy szép nagy pincze-raktárhelyiség, száraz, világos, tiszta azonnal kiadó, értekezhetni Arany János utca 23. szám alatt.

Keresek május 1-re egy utcza 4 szobás modern lakást, fürdőszobával és szép udvarral, ha lehet istállóval. Czim a kiadóban.

Bérelnék egy villát november 1-ig a Sesta kertben, vagy a Simonyi-uton. Czim a kiadóban.

Kiadó három szobás magán lakás mellékhelyiségekkel, jóvizű kuttal Garai utca 3. esetleg istálló is készülhet. Értekezhetni lehet Rakóczi utca 41.

Küön bejárható burorozott szoba kiadó Battyhányi utca 6. szám.

Különféle.

Értesítés. A n. é. közönség szives figyelmét felhívom, hogy huszarnokomat Szent Anna utca 1. szám alól, Pásti utca 6 ik számú üzletbe helyeztem át. Közvetlen a vágatási kapu mellett. Naponta friss marha húst és szopós borju húst a legolcsóbban árusítom, mint edd g. Glük I.

Női fodrász terem, ondulálás, chamooing hajmúzás, villanyos szárítás, hajfestés, hajmunka különlegességek csakis Weisz Edéné termeiben Piac 38. Kifésült haját legmagasabb árban veszek.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám **Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat** elvállal, úgy magán, mint család ügyekre **Krámer József.**

Füvészkert-u. 14! Naptemgylomhoz egy percre van a **HARMATHY** anti-quarium, — bárhol hirdett könyvek, zeneművek zsolnárok, imakönyvek ott legolcsóbban kaphatók. Külföldi bélyegek fél áron: Bélyegalbumok! Feltétlenül keresse fel mindenki!

Vendéglő és italmérés megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a volt **Lókody-féle italmérés**

Lorántffy-utca 44. sz. alatt

átvettem, azt a legjobb italokkal ellátam és „Kis Kancsóhoz” czimezve fogom tovább vezetni.

Ünnepélyes megnyitás febr. 5-én.

Jó ételekről és italokról, valamint az előző-kény k szolgálaról személyesen gondoskodom. A szives pártfogásukat kérem

Kerekes András

(Bard) a volt „Fehérló” szálloda főpincérje.

Vászon, fehórnemű, asztalnemű, ágynemű, zsebkendő narisnya.

Menyasszonyi helynyek.

Donogán és Somossy cégnél Debrecen, Ristemplombazár

Meghívó.

A „HAJDUMEGYEI NÉPBANK MINT SZÖVETKEZET” VI-ik évi rendes közgyűlését

1910. február hó 20-án, délelőtt 10^{1/2} órakor saját helyiségében (Piac-u. 69. sz.) tartja meg a következő tárgysorozattal:

1. Igazgatósági jelentés a múlt üzleti év eredményéről.
2. Az 1909. évi mérleg és zárószámadások, valamint az 1905. évi II-ik évtársulat vagyonmérlegének előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság és felszámoló-bizottság jelentése és ennek alapján a felmentvény megadása az igazgatóság, a felügyelő-bizottság és a felszámoló-bizottság részére.
4. Az 1910. évi VII. évtársulat megalakulásának kimondása és az 1906. III-ik évtársulat felszámoló-bizottság választása.
5. Az igazgatóság választása.
6. Esetleges indítványok, melyek a közgyűlés előtt 8 nappal 10 tag aláírásával az igazgatósághoz írásban nyújtandók be.

Debreczen, 1910. február hó 3. **Dr. Bruckner Ernő** elnök.

Kivonat az alapszabályokból:

57. §. A közgyűlésen csak a szövetezet férfi tagjai gyakorolhatják szavazati jogukat.
58. §. Minden jogosult tag minden törzsbetét után egy szavazattal bír, de saját törzsbetétei után 10 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.
59. §. Távollevők más tagok útján, nők a szövetezet valamely férfi tagja, kiskorúak, gyámság vagy gondnokság alatt levők és jogi személyek csakis igazolt képviselőjük útján gyakorolhatják szavazati jogukat.
- A meghatalmazottak kötelesek meghatalmazásukat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál letenni.
- Egy szövetezeti tag sem bírhat saját jogán és meghatalmazás útján 20-nál több szavazattal.
59. §. Azok a tagok, akik heti befizetéseikkel 10 héttel hátralékban vannak, vagy kölcsönből eredő kötelezettségeik teljesítésének elmulasztása miatt megpereltettek és azokat 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg nem rendezik, sem szavazati, sem választási joggal nem bírnak.
61. §. A szavazás megkönnyítése céljából minden tag szavazati jogosultságáról és szavazatainak számáról szavazó-lapot kap.
- A szavazó-lapok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal a törzsbetétkönyvesek felmutatása mellett adatnak ki.
- A közgyűlés helyén és idejében szavazó-lapok nem adatnak ki azok, akik szavazati lapokkal nem bírnak, sem szavazati, sem cselekvő és szendő választói jogukat nem gyakorolhatják.
- A közgyűlésen kívánatra a személyazonosság igazolandó.
81. §. A záró-számadások és jelentések a közgyűlés előtt 8 nappal a szövetezet helyiségében a tagok rendelkezésére állanak.

VAGYON

Mérleg-számla 1909. december 31-én.

TEHER

VAGYON		MÉRLEG-SZÁMLA 1909. DECEMBER 31-ÉN.		TEHER	
	kor.	fill.		kor.	fill.
Pénztár	5692	85	II/1905—VII/1910. évi törzsbetétek	936467.05	
Kötelezvények	1706403	50	II/1905—V/1908. évi törzsbetétek haszoneredm.	66801.53	1003268
Folyószámla adósok	50616	41	*Veszteségi tartalékalap		21183
Gíró-számla az Osztrák-Magyar Banknál	215	85	Visszleszámitolás		680680
M. kir. postatakarékpénztár	358	30	Folyószámla hitelezők		46898
Felszerelések, könyvek és nyomtatványok	8785	17	1910. évi beírásdíjak		1301
Átmeneti tételek	22377	72	Különbözők		1801
Előlegek	3902	58	Nyeresség		52256
Többek	9037	17			
	1807389	55	* Ez évi dotációval együtt K 25000.—		1807389
					55

VESZTESÉG

Eredmény-számla 1909. december 31-én.

NYERESÉG

VESZTESÉG		EREDMÉNY-SZÁMLA 1909. DECEMBER 31-ÉN.		NYERESÉG	
	kor.	fill.		kor.	fill.
Személyi kiadások:			Nyeresség:		
Igazgatósági, tiszti fizetések és lakbérek	33672.44		Kamatok és illetékek	136720	18
Igazgatósági működési díjak	2936.—		Késedelmi illetékek	5766	14
Napi biztosí díjak	1980.—	38588	1909. évi beírásdíjak	2548	50
Költségek:					
Adó	4394.32				
Lakbér	3784.—	11287			
Vegyés kiadások	3108.70				
Leírások:					
Felszerelésekből	415.16	4921			
Könyv- és nyomtatványokból	1262.14	37981			
Kötelezvények értékéből	3244.50	52256			
Visszleszámitolási kamatok		52256			
Nyeresség					
	145034	82		145034	82

Debreczen, 1909. december 31.

Áts Sándor főkönyvelő. Dr. Ferenczy Gyula alelnök. Dr. Bruckner Ernő elnök. Ifj. Widder Simuel ügyv. igazg. Glük Márton pénztárnok.

Felügyelő-bizottság:

Bárdos Géza elnök,

Kes... ..

Winkler Márton,

ULLMANN SALAMON

fűszer, csemege, ásványvizek, palackozott borok nagykereskedése
 Telefon sz. : 382. **DEBRECZEN, Piacz-utca 81** Telefon sz. : 382.

Legfinomabb kávékülönlegességekből,
 u. m. cuba, gyöngy Mocca, arany jáva kávékból naponta friss pergelés. Kávéimat a termelő helyeken szerzem be.
 — Feltűnően mérsékelt árak! —

Stollwerk cs. és kir. udvari szállító cég csemegebonbon és cukorkák különlegességei főlerakata. Disz es eredeti csomagolásban $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ l kgr. kartonok eredeti gyári kedvezményes árakon.
 — Feltűnően mérsékelt árak!! —

Legfinomabb fajborok palackokban.
 A hírneves „Füchsl“ cég főlerakata.
 Feltűnően mérsékelt árak!!

Az elősmert Lászlóházi kiváló minom teavaj egyedüli elarusítása. **Mindennap friss küldeményt kapok.**
 Feltűnően mérsékelt árak!!

Legelősmertebb védjegyű eredeti csomagolásban **OROSZ és kínai theáimat** és **rumkülönlegességemet** nagyv. figyelemre ajánlom.
 Feltűnően mérsékelt árak!!

Sardiniák, pisztrángok, halkkülönlegességek, (Warhanék készítményei) valogatott, legjobb minőségekben.
 Feltűnően mérsékelt árak!!

Csemege sajtok, folyton frissen érkeznek. — **Gazdag választék!**
 Feltűnően mérsékelt árak!

Kül- és belföldi **cognac, likőr és pezsgőkben** **óriási választék.**
 — Legfinomabb gyártmányok. —
 Feltűnően mérsékelt árak!!

Padlómázak, zománczott lakkok és **mindennemű festékekben** dusan felszerelt raktár. A közelgő tavaszi időnyre ajánlom n. b. figyelemre.
 Feltűnően mérsékelt árak!!

Folyton érkező újdonságokat tartalmazó kirakatalmat és a föltüntetett árakat méltóztassanak állandóan figyelemmel kíséreni. **Feltűnően mérsékelt árak!**

Tiszteletteljes kérelem.

Mélyen tisztelt vevőimet van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy előnyös összeköttetéseimnél fogva nagymérvű bevásárlásaim megengedik, hogy

eladási áraimat feltűnően mérsékelhettem

s így igen tisztelt vevőim csak saját érdekükben cselekszenek, ha eddigi nagybecsű bizalmukkal a jövőben még fokozottabb mértékben keresnek meg. —

A kiterjedt forgalom révén úgy az

árak folyton érkezése, tehát frissessége

mint azok legjobb minősége mindenkori főtörekvésemet képezi; ezen két igen fontos körülmény által is n. b. támogatásukat még jobban kiérdemlendő.

N. b. rendelvényeiket kérve, kiváló tisztelettel

Ullmann Salamon

DEBRECZEN, Piacz-utca 81.

fűszer, csemege, ásványvizek, palackozott borok nagykereskedése

Telefon sz. 382.